

TỈNH ỦY TIỀN GIANG
BAN TUYÊN GIÁO

ĐẢNG CÔNG SẢN VIỆT NAM
Tiền Giang, ngày 18 tháng 02 năm 2022

*
Số **593** - CV/BTGTU
*V/v triển khai, học tập, quán triệt,
tuyên truyền chuyên đề năm 2022*

Kính gửi: - Thường trực cấp ủy huyện và tương đương,
- Ban Tuyên giáo cấp ủy huyện và tương đương.

Thực hiện Kế hoạch số 36-KH/TU, ngày 30/12/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về học tập chuyên đề năm 2022, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy biên soạn tài liệu học tập chuyên đề năm 2022 “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên thật sự tiên phong, gương mẫu, có đạo đức cách mạng trong sáng, bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ hiện nay*”.

Để triển khai, quán triệt, tuyên truyền và tổ chức thực hiện đồng bộ, chặt chẽ, có hiệu quả việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong toàn Đảng bộ tỉnh, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy đề nghị Ban Tuyên giáo cấp ủy huyện và tương đương tham mưu cấp ủy lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức học tập, nghiên cứu, quán triệt, tuyên truyền trong cán bộ, đảng viên và nhân dân về những nội dung của chuyên đề năm 2022 phù hợp với tình hình, nhiệm vụ cụ thể của cơ quan, đơn vị (*theo tài liệu đính kèm*).

Ngoài việc triển khai học tập chuyên đề năm 2022 theo tài liệu, các chi, đảng bộ, cơ quan, đơn vị chú trọng thảo luận, đề ra phương hướng phấn đấu, liên hệ thực tiễn theo từng quý, cụ thể:

- Quý I/2022: Thảo luận, đề ra phương hướng phấn đấu làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về công tác cán bộ. Liên hệ công tác cán bộ tại địa phương, cơ quan, đơn vị; tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên trong thực hiện chức trách nhiệm vụ được phân công gắn với các Quy định về nêu gương và Quy định về những điều đảng viên không được làm.

- Quý II/2022: Thảo luận, đề ra phương hướng phấn đấu làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về công tác xây dựng đội ngũ cán bộ. Liên hệ công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cách mạng; rèn luyện bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên tại địa phương, cơ quan, đơn vị.

- Quý III/2022: Thảo luận, đề ra phương hướng phấn đấu làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về cán bộ và công tác cán bộ. Liên hệ việc đổi mới, nâng cao chất lượng công tác cán bộ tại địa phương, cơ quan, đơn vị.

- Quý IV/2022: Tổ chức đánh giá kết quả thực hiện chuyên đề 2022; việc đưa nội dung học tập và làm theo chuyên đề năm 2022 vào sinh hoạt định kỳ của chi bộ,

cơ quan, đơn vị. Cán bộ, đảng viên kiểm điểm trước tập thể chi bộ về kết quả thực hiện kế hoạch cá nhân. Chú trọng kết hợp thực hiện nội dung học tập và làm theo với kiểm điểm, đánh giá xếp loại chất lượng tổ chức đảng, đảng viên cuối năm.

Ban Tuyên giáo cấp ủy huyện (tương đương) tham mưu cấp ủy kiểm tra, đôn đốc việc triển khai học tập và làm theo ở các chi, đảng bộ, cơ quan, đơn vị. Định kỳ hàng quý, 6 tháng và cuối năm báo cáo kết quả thực hiện về Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy để tổng hợp báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy.

(Đính kèm tài liệu học tập chuyên đề năm 2022)

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy (để b/c),
- Như trên,
- Lãnh đạo Ban,
- Phòng LLCT,
- Lưu.

**K/T TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Ngô Huỳnh Quang Thái

NỘI DUNG HỌC TẬP CHUYÊN ĐỀ NĂM 2022

“Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên thật sự tiên phong, gương mẫu, có đạo đức cách mạng trong sáng, bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ hiện nay”

-----

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ và công tác cán bộ

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến cán bộ và công tác cán bộ, Người coi đó là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu trong công tác xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền nhà nước.

Khi nói về cán bộ, Hồ Chí Minh quan tâm trước hết ở người cán bộ cách mạng là vấn đề đạo đức. Người cho rằng, đạo đức chính là cái gốc quan trọng hàng đầu của người cách mạng "Người cách mạng phải có đức, không có đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân"¹. Đạo đức của người cán bộ cách mạng là nền tảng và là cơ sở để người cán bộ, đảng viên phát huy tài năng, trí tuệ và các phẩm chất khác, hướng năng lực của họ vào hoàn thành thắng lợi các nhiệm vụ của cách mạng.

Tiêu chí đạo đức người cán bộ cách mạng được Hồ Chí Minh chỉ ra hết sức cụ thể, đó là, mỗi người cán bộ phải hội đủ các phẩm chất cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Người còn chỉ ra rằng đạo đức cách mạng đòi hỏi người cán bộ phải trung thành với Đảng, trung thành với Tổ quốc, đồng thời đặt mình trong mối quan hệ với chính mình, với đồng đội, với công việc, với nhân dân, với đoàn thể một cách hài hòa.

Bên cạnh việc chỉ ra những tiêu chí đạo đức người cán bộ cách mạng, Hồ Chí Minh còn chỉ ra những căn bệnh mà cán bộ phải phòng tránh, sửa chữa. Đó là óc địa phương chủ nghĩa, bè phái, quân phiệt, hẹp hòi, chuộng hình thức, lối làm việc bàn giấy, vô kỷ luật, tham lam, lười biếng, kiêu ngạo, lãng phí....

Chú trọng và đánh giá rất cao vai trò của đạo đức đối với người cán bộ, Hồ Chí Minh cũng đòi hỏi người cán bộ phải thường xuyên nâng cao trình độ, năng lực tổ chức thực hành để hoàn thành các nhiệm vụ được giao.

Thứ hai, đó là phong cách, tác phong công tác, theo Hồ Chí Minh, phong cách của người cán bộ được thể hiện ở các yêu cầu như tác phong quần chúng, dân chủ, thẳng thắn, tính quyết đoán và tinh thần trách nhiệm cao, sâu sát, thận trọng, nhất quán giữa lời nói và việc làm, giữa lý luận và thực tiễn, thường xuyên nghiêm túc phê bình và tự phê bình... Trong đó, phong cách dân chủ hay "cách làm việc dân chủ" là phong cách hàng đầu mà người cán bộ cần phải có. Người chỉ rõ: Nếu người cán bộ không có tác phong dân chủ hoặc "miệng thì nói dân chủ, nhưng làm việc thì họ theo lối "quan" chủ"² là họ tự tước đi của mình vũ khí hữu hiệu nhất để hoàn thành nhiệm vụ.

¹ Hồ Chí Minh *Toàn tập*, Tập 5, Nxb Chính trị quốc gia, H.2000, tr.252

² Hồ Chí Minh *Toàn tập*, Tập 7, Nxb Chính trị quốc gia, H.2011, tr.176.

Ngoài ra, Hồ Chí Minh cho rằng người cán bộ phải có phong cách khoa học, tức là làm việc phải có mục đích và kế hoạch rõ ràng, thiết thực. Phong cách làm việc khoa học là phải biết quý trọng thời gian, biết giờ nào làm việc ấy và có năng lực giải quyết công việc một cách tốt nhất trong một thời gian ngắn nhất. Người cán bộ phải biết tiết kiệm thời gian của mình nhưng cũng phải biết tiết kiệm thời gian cho người khác.

Thứ ba, đó là phong cách nêu gương. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định nghề nào cũng vinh quang và việc gì cũng phải cố gắng chuyên tâm, không chủ quan, đại khái. Vì thế, tất cả mọi người, ở mọi địa vị, vị trí công tác, trong mọi hoàn cảnh đều phải nêu cao tinh thần trách nhiệm. Mỗi cán bộ đều phải làm gương trong mọi công việc, từ nhỏ đến lớn, thể hiện thường xuyên về mọi mặt; phải cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, nói phải đi đôi với làm. Người yêu cầu tất cả cán bộ, đảng viên đều phải nêu gương về đạo đức. Trước hết, mình phải tự làm gương, Người nhắc nhở cán bộ, đảng viên: "Trước mặt quần chúng, không phải ta cứ viết lên trán chữ "cộng sản" mà ta được họ yêu mến. Quần chúng chỉ quý mến những người có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước"³.

Hệ thống các quan điểm trong tư tưởng của Người về công tác cán bộ là sự kết hợp tinh tế giữa lý luận chủ nghĩa Mác-Lênin với thực tiễn cách mạng Việt Nam, trở thành cơ sở lý luận và thực tiễn để Đảng lãnh đạo, chỉ đạo và tiến hành công tác cán bộ đáp ứng yêu cầu đặt ra trong từng thời kỳ cách mạng, nhất là trong công cuộc đổi mới, phát triển đất nước hiện nay.

Trong xuyên suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, khi nói hoặc viết về công tác cán bộ của Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh thường quan tâm đến các vấn đề hết sức cốt lõi và mang tính nguyên tắc, như:

Thứ nhất, phải đánh giá đúng cán bộ

Đây là yêu cầu xuất phát để tiến hành các mặt khác của công tác cán bộ. Nếu không đánh giá đúng cán bộ và tình hình công tác cán bộ thì không thể đề bạt, sử dụng cán bộ một cách đúng đắn được. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, cứ mỗi lần xem xét, rà soát lại đội ngũ cán bộ, một mặt sẽ tìm thấy những nhân tài mới, mặt khác thì những người yếu kém sẽ bị loại ra. Đánh giá đúng cán bộ không chỉ nhằm phát hiện cái hay của họ để khuyến khích, phát huy, mà còn nhằm thấy cái dở của họ để tìm cách giúp đỡ, khắc phục.

Để đánh giá đúng cán bộ, Người chỉ ra ba yêu cầu, đó là:

(1) Phải thường xuyên đánh giá cán bộ để bố trí cán bộ phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ cách mạng; giúp cho tổ chức "biết rõ cán bộ", nắm chắc đội ngũ cán bộ để có chính sách và biện pháp thích hợp, đồng thời tạo tâm lý yên tâm cho đội ngũ cán bộ trong hoạt động thực tiễn.

(2) Đánh giá cán bộ phải khách quan, toàn diện, phải chú ý đến năng lực, phẩm chất, hiệu quả công việc. Đặc biệt là đánh giá cán bộ phải chú trọng đến

³ Hồ Chí Minh *Toàn tập*, Tập 5, Nxb Chính trị Quốc gia, H.1995, tr.552.

phẩm chất đạo đức. Người chỉ rõ: “Ai mà hay khoe công việc, hay a dua, tìm việc nhỏ mà làm, trước mặt thì theo mệnh lệnh, sau lưng thì trái mệnh lệnh, hay công kích người khác, hay tự tăng bốc mình, những người như thế, tuy họ làm được việc, cũng không phải cán bộ tốt”⁴. Ngược lại: “Ai cứ cắm đầu làm việc, không ham khoe khoang, ăn nói ngay thẳng, không che giấu khuyết điểm của mình, không ham việc dễ, tránh việc khó, bao giờ cũng kiên quyết làm theo mệnh lệnh của Đảng, vô luận hoàn cảnh thế nào lòng họ cũng không thay đổi, những người như thế, dù công tác kém một chút cũng là cán bộ tốt”⁵. Theo Người, việc đánh giá cán bộ cần phải dựa vào nhân dân, phát huy dân chủ và nắm bắt được dư luận xã hội mới bảo đảm thực chất và hiệu quả.

(3) Đánh giá cán bộ phải công tâm, minh bạch, người làm công tác cán bộ cũng phải có đầy đủ chuẩn mực đạo đức thì mới hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Người còn nhắc nhở những người làm công tác cán bộ phải dũng cảm nhìn nhận và kiên quyết khắc phục những hạn chế, khuyết điểm của mình.

Thứ hai, phải huấn luyện, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ một cách toàn diện

Theo quan điểm Chủ tịch Hồ Chí Minh, huấn luyện cán bộ là một khâu quan trọng trong công tác cán bộ. Đảng phải huấn luyện, đào tạo và bồi dưỡng cán bộ một cách toàn diện để xây dựng đội ngũ cán bộ đủ đức, đủ tài, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của cách mạng. Người khẳng định: “vì lợi ích trăm năm thì phải trông người. Chúng ta phải đào tạo ra những công dân tốt và cán bộ tốt cho nước nhà”⁶. Huấn luyện để cán bộ vững vàng về mọi mặt “có gan phụ trách, có gan làm việc”⁷. Người yêu cầu: “Đào tạo cán bộ không được làm qua loa, đại khái” mà “phải nuôi dạy cán bộ, như người làm vườn vun trồng cây cối quý”⁸. Theo Hồ Chí Minh, huấn luyện cán bộ là công việc thường xuyên, công phu, lâu dài, cần phải kiên trì và bền bỉ mới có kết quả tốt “Không phải vài ba tháng hoặc vài ba năm, mà đào tạo được một người cán bộ tốt... cần phải công tác, đấu tranh, huấn luyện lâu năm mới được”⁹. Trong huấn luyện cán bộ, cần chú trọng huấn luyện về kiến thức lý luận, đó là vũ khí quan trọng nhất trên các mặt trận. Khi tư tưởng vững chắc sẽ không có khó khăn nào ngăn trở.

Thứ ba, phải sử dụng và bố trí đúng cán bộ

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhắc nhở chúng ta: “Dùng cán bộ không đúng tài năng của họ, cũng là một thất bại”, Người thí dụ: “Người viết giỏi nhưng nói kém lại dùng vào những việc cần phải nói. Người nói khéo nhưng viết xoàng lại dùng vào công việc viết lách. Thành thử hai người đều không có thành tích”. Đi đôi với việc sử dụng đúng tài năng của cán bộ phải biết chăm lo phát hiện nhân tài, phải biết đào tạo, bồi dưỡng nhân tài. Việc trọng dụng nhân tài theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh là phải làm thường xuyên, liên tục như “người làm vườn vun

⁴ Hồ Chí Minh, toàn tập, tập 5, Nxb CTQG, H.2011, tr.318.

⁵ Sđd, tập 5, Nxb CTQG, H.2011, tr.318.

⁶ Sđd, tập 5, Nxb CTQG, H.2011, tr.313.

⁷ Sđd, tập 5, Nxb CTQG, H.2011, tr.320.

⁸ Sđd, tập 11, Nxb CTQG, H.2011, tr.313.

⁹ Hồ Chí Minh toàn tập, tập 5, NXB CTQG, H.2004, tr.282.

trồng những cây cối quý báu. Phải trọng nhân tài, trọng cán bộ, trọng mỗi một người có ích cho công việc chung của chúng ta”¹⁰.

Theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, để sử dụng và bố trí đúng cán bộ, phát huy hết năng lực, sở trường của cán bộ cần phải làm tốt khâu phát hiện và lựa chọn cán bộ. Trong tuyển chọn cán bộ, theo quan điểm của Người là: không thiên tư, thiên vị, không phân biệt người trong hay người ngoài Đảng mà lựa chọn những người thật sự có đức, có tài. Người căn dặn: “Phong trào giải phóng sôi nổi, nảy nở ra rất nhiều nhân tài ngoài Đảng. Chúng ta không được bỏ rơi họ, xa cách họ. Chúng ta phải thật thà đoàn kết với họ, nâng đỡ họ. Phải thân thiết với họ, gần gũi họ, đem tài năng của họ giúp ích vào công cuộc kháng chiến cứu nước”¹¹. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, phải tìm cho được những người tiêu biểu như: Những người tỏ ra trung thành và hăng hái trong công việc, trong lúc đấu tranh; Những người liên lạc mật thiết với dân chúng, hiểu biết dân chúng, luôn luôn chú ý tới lợi ích của dân chúng. Như thế thì dân mới tin cậy cán bộ và nhận cán bộ đó là người lãnh đạo của họ; Những người có thể phụ trách và giải quyết các vấn đề, trong những hoàn cảnh khó khăn. Ai sợ phụ trách và không có sáng kiến thì không phải là người lãnh đạo. Người lãnh đạo đúng đắn thì cần phải: khi thất bại không hoang mang, khi thắng lợi không kiêu ngạo, khi thi hành các nghị quyết kiên quyết, gan góc, không sợ khó khăn; Những người luôn luôn giữ kỷ luật”¹².

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng căn dặn: “dùng người như dùng gỗ. Người thợ khéo thì gỗ to, nhỏ, thẳng cong đều tùy chỗ mà dùng được”¹³. Khéo dùng cán bộ còn có nghĩa là phải tin tưởng vào cán bộ, tạo điều kiện, cơ hội để khuyến khích họ phát huy dân chủ và tinh thần trách nhiệm của mình; phải biết kết hợp hài hòa giữa thể hệ cán bộ đi trước và cán bộ kế cận. Những cán bộ đi trước có nhiều kinh nghiệm về lãnh đạo, được rèn luyện thử thách nhiều trong thực tế. Còn cán bộ trẻ là những người hăng hái, nhiệt huyết, nhạy cảm với cái mới và chịu khó học tập nên nhanh tiến bộ.

Trong quá trình sử dụng cán bộ, Người yêu cầu phải thật sự thận trọng trong việc này. Người chỉ rõ: “Cất nhắc cán bộ không nên làm như giã gạo”. Nghĩa là từ trước khi cất nhắc không xem xét kỹ, khi cất nhắc rồi không giúp đỡ họ, khi họ sai lầm thì đẩy họ xuống, chờ lúc họ làm khá lại cất nhắc lên. Một cán bộ bị “nhắc lên”, “thả xuống” ba lần như thế thì “hỏng cả đời”.

Thứ tư, Phải yêu thương, chăm sóc cán bộ

Khi nói về quan điểm này, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng: “Yêu thương không phải là vỗ về, nuông chiều, thả mặc. Thương yêu là giúp họ học tập thêm, tiến bộ thêm. Là giúp họ giải quyết những vấn đề khó khăn... Thương yêu là luôn chú ý đến công tác của họ, kiểm thảo họ. Hễ thấy khuyết điểm thì giúp họ sửa chữa

¹⁰ X.Y.Z (Hồ Chí Minh) - *Sửa đổi lối làm việc*, Nxb Sự thật, Hà Nội, 1955, trang 68.

¹¹ *Sđđ*, tập 5, Nxb CTQG, H.2011, tr. 315.

¹² *Sđđ*, tập 5, Nxb CTQG, H.2011, tr. 320.

¹³ *Sđđ*, tập 11, Nxb CTQG, H.2011, tr. 90.

ngay...làm cho họ vui lòng sửa đổi, chứ không phải bị cưỡng bức mà sửa đổi”¹⁴. Đồng thời, phải nêu rõ những ưu điểm, những thành công của họ. Phải vun đắp chí khí của họ, để đi đến chỗ “bại không nản, thắng cũng không kiêu”.

Thứ năm, phải kiên quyết chống các biểu hiện tiêu cực trong công tác cán bộ

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao phát huy dân chủ trong công tác cán bộ, Người từng phê phán công khai trước hội nghị: “có những đồng chí còn giữ thói “một người làm quan cả họ được nhờ”, đem bà con, bạn hữu đặt vào chức này việc kia, làm được hay không, mặc kệ. Hồng việc đoàn thể chịu, cốt cho bà con, bạn hữu có địa vị là được”¹⁵. Đồng thời, Người cũng chỉ rõ tác hại của bệnh hẹp hòi, bệnh địa phương cục bộ. Theo quan điểm của Người, những bệnh chủ nghĩa địa phương, chủ nghĩa bản vị, chủ nghĩa cá nhân, khuynh hướng tham danh vọng, tham địa vị, đim người giỏi, v.v... đều do bệnh hẹp hòi mà ra. Do đó, Đảng phải quyết liệt trị “bệnh” hẹp hòi, khắc phục tình trạng kèn cựa, mất đoàn kết trong nội bộ.

Do đó, việc sử dụng cán bộ có ý nghĩa quyết định đến sinh mạng chính trị của cán bộ và hiệu quả công việc, chính vì vậy cần thận trọng, nếu chủ quan sẽ rất dễ mắc sai lầm. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sớm chỉ ra những sai lầm mà Người gọi là “những chứng bệnh”, trong đó phổ biến là căn bệnh biệt phái, cục bộ, địa phương, hẹp hòi: “Ham dùng người bà con, anh em quen biết, bầu bạn, cho họ là chắc chắn hơn người ngoài; Ham dùng những kẻ khéo nịnh hót mình mà chán ghét những người chính trực; Ham dùng những người tính tình hợp với mình, mà tránh những người tính tình không hợp với mình. Vì những bệnh đó, kết quả những người kia đã làm bậy, mình cũng cứ bao dung, che chở, bảo hộ, khiến cho chúng càng ngày càng hư hỏng. Đối với những người chính trực thì bới lông tìm vết để trả thù. Như thế, có nhiên là hỏng cả công việc của Đảng, hỏng cả danh giá của người lãnh đạo”.

Để chống các biểu hiện tiêu cực trong cán bộ và công tác cán bộ cần thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao công tác kiểm tra cán bộ, nhưng phải đúng người, đúng việc, phải thiết thực và công tâm, kiểm tra cán bộ không phải là “bới lông tìm vết”, “đào chuyện cũ ra làm án mới”, vì vậy không phải ngày nào cũng kiểm tra. Kiểm tra là để xem xét quá trình công tác và học tập có tiến bộ hay hạn chế, khuyết điểm để giúp đỡ người tiến bộ ít, khen người tiến bộ nhiều, giúp mọi người rút kinh nghiệm, sửa chữa khuyết điểm và phát huy ưu điểm của bản thân.

2. Sự cần thiết phải xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay

Trong những năm qua, việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị, các chuyên đề học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh hàng năm gắn với việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII) đã tạo chuyển biến tích cực, mạnh mẽ cả trong nhận thức và hành động trong đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân. Đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, chủ chốt, người đứng đầu các cấp luôn phát huy được tinh thần trách nhiệm,

¹⁴ X.Y.Z (Hồ Chí Minh) - Sửa đổi lối làm việc, Nxb Sự thật, Hà Nội, 1955, trang 82.

¹⁵ Sđd, tập 5, Nxb sự thật, HN, tr. 90.

tính gương mẫu, tự giác trong kiểm điểm tự phê bình và phê bình cũng như trong thực hiện nhiệm vụ chức trách được phân công, góp phần xây dựng chi, đảng bộ trong sạch, vững mạnh. Nhiều tấm gương điển hình, tiên tiến trong tỉnh được nhân rộng, lan toả trong đời sống xã hội, đồng thời xử lý kịp thời, nghiêm minh, khách quan những cán bộ, đảng viên vi phạm kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật; tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong Đảng và xã hội. Huy động được sức mạnh tổng hợp của hệ thống chính trị và sự đồng tình, ủng hộ của nhân dân tham gia xây dựng Đảng, đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hoá". Tuy nhiên, vẫn còn một số ít cán bộ, đảng viên, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo, quản lý chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm, thiếu gương mẫu, nói chưa đi đôi với làm, vi phạm kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật. Năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu, tự phê bình và phê bình, công tác kiểm tra, giám sát của nhiều tổ chức đảng có mặt còn hạn chế. Trong năm năm qua, trên địa bàn tỉnh, cấp ủy, Ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật 4 tổ chức đảng với hình thức khiển trách 2, cảnh cáo 2; thi hành kỷ luật 641 đảng viên với các hình thức: khiển trách 392, cảnh cáo 170, cách chức 23, khai trừ 156. Để tiếp tục đấu tranh với tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống dẫn tới "tự diễn biến", "tự chuyển hoá" trong đội ngũ cán bộ, đảng viên, tạo bước đột phá trong cán bộ và công tác cán bộ thì yêu cầu "*xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên thật sự tiên phong, gương mẫu có đạo đức cách mạng trong sáng, bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ hiện nay*" là cần thiết.

3. Những nội dung cơ bản về xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong giai đoạn hiện nay

Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định rõ ba nhiệm vụ trọng tâm của công tác xây dựng Đảng, Nhà nước trong nhiệm kỳ 2021-2026 là: "Đội mới mạnh mẽ và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác cán bộ; tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, người đứng đầu các cấp đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ"¹⁶. Để xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên thật sự tiên phong, gương mẫu có đạo đức cách mạng trong sáng, bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ hiện nay, cần quán triệt và thực hiện các nội dung sau:

Thứ nhất, đổi mới, tạo bước chuyển biến quan trọng về công tác đánh giá cán bộ

Đánh giá cán bộ là khâu có ý nghĩa quan trọng hàng đầu trong công tác cán bộ, làm cơ sở cho việc phân loại, quản lý, sử dụng cán bộ. Tuy nhiên, đây là việc làm khó, bị nhiều yếu tố khách quan và chủ quan chi phối, tác động đến các đối tượng liên quan. Bởi vì, khó đánh giá chính xác cán bộ trong sự thống nhất giữa tư duy, lời nói và việc làm; giữa nội dung, bản chất, tư tưởng, động cơ bên trong với hình thức, hiện tượng, hành vi thể hiện ra bên ngoài. Nhiều cán bộ thể hiện kết quả công tác tích cực trên thực tế, nhưng ẩn chứa động cơ chính trị và cách thức làm ra kết quả đó cũng khó kiểm chứng chính xác.

¹⁶ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.256-257.

Vì vậy, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng chỉ rõ: “Đánh giá cán bộ vẫn là khâu yếu, mặc dù đã có nhiều đổi mới nhưng vẫn còn không ít trường hợp chưa phản ánh đúng thực chất”¹⁷. Đánh giá không đúng về cán bộ thì khó quy hoạch, quản lý, sử dụng đúng và hiệu quả, gây ra nhiều hệ lụy nghiêm trọng trong công tác tổ chức, cán bộ, chính sách, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên; triệt tiêu nhân tố tích cực, thúc đẩy chủ nghĩa cơ hội, tiêu cực, làm “biến dạng”, “méo mó”, suy thoái đội ngũ cán bộ, đảng viên. Đổi mới công tác đánh giá cán bộ cần có bước chuyển biến căn bản, quan trọng, có tính đột phá trong công tác cán bộ, đồng bộ từ tư duy, quan điểm, đến lời nói, việc làm của cá nhân và tổ chức, trước tiên từ người đứng đầu, cấp ủy, chỉ huy, quản lý cơ quan, đơn vị, nhất là cơ quan tham mưu trực tiếp chuyên trách về công tác tổ chức, cán bộ.

Cần có sự đổi mới về tư tưởng, tư duy, phòng, chống chủ nghĩa cá nhân, chủ nghĩa hình thức, chủ nghĩa cơ hội; xóa bỏ quan niệm chủ quan duy ý chí, độc đoán chuyên quyền. Đổi mới tư duy đánh giá cán bộ để xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, trên cơ sở quán triệt nguyên tắc khách quan, công tâm, dân chủ gắn với hoàn cảnh lịch sử cụ thể và triển vọng phát triển, vì sự tiến bộ, vì sự nghiệp cách mạng của Đảng, Nhà nước và dân tộc. Trong đó: “Coi trọng đánh giá chất lượng, hiệu quả, sản phẩm thực tế theo chức trách, nhiệm vụ được giao và đề cao trách nhiệm người đứng đầu”¹⁸.

Đồng thời, cần có cơ chế kiểm soát được quy trình, mức độ tin cậy, chính xác của sản phẩm, kết quả công tác của cán bộ gắn với đánh giá được thực chất thái độ, động cơ chính trị, nghề nghiệp của mỗi cán bộ, công chức. Việc đánh giá cán bộ trên cơ sở kết hợp hài hòa giữa đạo đức, nhân văn, khoa học và pháp lý. Cần tiếp tục “hoàn thiện thể chế, quy định về công tác cán bộ, tiêu chuẩn chức danh, tiêu chí, cơ chế đánh giá cán bộ”¹⁹. Coi trọng xây dựng môi trường văn hóa dân chủ, phản biện, tự phê bình và phê bình, bình đẳng, khách quan, công bằng, công khai trong đánh giá cán bộ và công tác cán bộ; tiếp thu nguồn thông tin phản ánh về cán bộ từ nhiều lực lượng, cá nhân và tổ chức, cộng đồng; được tổng hợp giữa sản phẩm, chất lượng, hiệu quả, kết quả công tác với “uy tín thật” về phẩm chất, năng lực, đạo đức, lối sống của cán bộ, từ đồng nghiệp, tập thể, những nơi cán bộ làm việc, công tác và nơi cư trú, cùng các mối quan hệ gia đình, xã hội khác có liên quan. Công tác đánh giá cán bộ được gắn bó chặt chẽ, tác động biện chứng với các khâu, nội dung, công việc của công tác cán bộ để quản lý, sử dụng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong tình hình mới.

¹⁷ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.196.

¹⁸ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.242.

¹⁹ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.242-243.

Thứ hai, đổi mới công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng cán bộ

Công tác quy hoạch cán bộ cần tiếp tục được đổi mới theo hướng xây dựng “thị trường nhân tài” dồi dào, phong phú từ nhiều nguồn trong xã hội; tăng yếu tố “cạnh tranh”, lựa chọn hiền tài, bảo đảm cho đội ngũ cán bộ, đảng viên được xây dựng, phát triển bền vững, chuyển tiếp liên tục, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Quy hoạch đúng để đào tạo, bồi dưỡng, bố trí, điều động, luân chuyển, bổ nhiệm, sử dụng đúng người, đúng việc, đúng lúc, đúng tầm, góp phần quan trọng vào phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác cán bộ và phòng, chống suy thoái chính trị, đạo đức của đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng nêu rõ: “Chú trọng cơ cấu hợp lý, sớm phát hiện, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trẻ, nữ, người dân tộc thiểu số ở các cấp, nhất là ở cơ sở”²⁰. Cơ cấu, biên chế cán bộ, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng hợp lý vừa khai thác được những yếu tố đặc thù, sở trường, thế mạnh của cán bộ; sự phù hợp giữa cá nhân, tổ chức, đặc điểm môi trường làm việc, tính chất công việc; vừa bảo đảm sự công bằng, bình đẳng, đa dạng, đoàn kết, hài hòa lực lượng ở các cấp, các ngành, các lĩnh vực, các vùng miền, dân tộc; vừa bảo đảm chất lượng, hiệu quả công tác phát triển đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cần theo hướng tinh giản, tối ưu, hiệu quả, luôn “mở và động”, để cán bộ “có lên có xuống, có vào có ra”. Coi trọng phát huy dân chủ, tính công khai, minh bạch trong công tác cán bộ vừa tạo điều kiện cho cán bộ trong “diện quy hoạch” có cơ hội phấn đấu, học tập, rèn luyện, cống hiến, khẳng định trước tập thể, tổ chức, cộng đồng, xã hội; vừa tạo điều kiện cho các lực lượng có liên quan, nhất là đồng nghiệp, quần chúng nhân dân theo dõi, đánh giá, phê bình, giúp đỡ, bảo vệ và lựa chọn cán bộ; đồng thời khuyến khích, động viên những cán bộ chưa được đưa vào quy hoạch phấn đấu; kịp thời phòng, chống tiêu cực trong công tác cán bộ và trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Nghị quyết của Đảng đã nhấn mạnh: “Không để lọt những người không xứng đáng, không bảo đảm tiêu chuẩn, điều kiện, có biểu hiện cơ hội chính trị, tham vọng quyền lực vào đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, nhưng cũng không để sót những cán bộ thực sự có đức, có tài”²¹.

Giải quyết hài hòa mối quan hệ giữa phát huy vai trò của tập thể cấp ủy, chính quyền với đề cao vai trò người đứng đầu tổ chức trong công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bổ nhiệm, quản lý, sử dụng cán bộ thuộc quyền theo hướng đẩy mạnh cải cách hành chính; phân cấp, phân quyền, cải cách thủ tục hành chính, cơ chế, chính sách, làm mới, làm thử, thí điểm, rút kinh nghiệm, mở rộng, nhân rộng. Xác định rõ phương hướng đổi mới: “Thí điểm chủ trương người đứng đầu lựa chọn, giới thiệu với cấp có thẩm quyền để bầu cử, bổ nhiệm cấp phó của mình; bí thư cấp ủy giới thiệu để bầu ủy viên ban thường vụ và chịu trách nhiệm về việc

²⁰ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.242-243.

²¹ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.243.

giới thiệu; giao quyền cho người đứng đầu bổ nhiệm, miễn nhiệm đối với cấp trưởng cấp dưới trực tiếp và chịu trách nhiệm về quyết định đó”²².

Kết hợp chặt chẽ giữa công tác cán bộ với công tác tổ chức xây dựng Đảng, giữa xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên với xây dựng đảng viên, tạo sự đột phá về quy hoạch, cơ cấu, biên chế tổ chức bộ máy, sử dụng lực lượng thống nhất trong công tác lựa chọn nguồn cán bộ; lựa chọn được đội ngũ cán bộ, đảng viên tốt trong hàng ngũ đảng viên, vừa tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng, vừa tăng cường sức mạnh, hiệu lực, hiệu quả tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước, hệ thống chính trị đối với xã hội. Coi trọng “phát hiện, quy hoạch, bồi dưỡng, phát huy vai trò của những đảng viên ưu tú, có triển vọng, chuẩn bị nguồn cán bộ chủ chốt các cấp”²³. Xây dựng và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác cán bộ tinh giản biên chế bộ máy; “bí thư cấp ủy đồng thời là thủ trưởng cơ quan, đơn vị... bí thư cấp ủy đồng thời là chủ tịch Hội đồng nhân dân các cấp, bí thư cấp ủy là chủ tịch Ủy ban nhân dân, bí thư chi bộ đồng thời là trưởng thôn, tổ trưởng dân phố hoặc trưởng ban công tác mặt trận ở những nơi có điều kiện”²⁴.

Thứ ba, đổi mới công tác chính sách, cơ chế, quy định kiểm soát quyền lực, phòng, chống tiêu cực trong công tác cán bộ

Đổi mới công tác chính sách cán bộ một cách đồng bộ trong các chủ trương, biện pháp, cơ chế, quy định để thực hiện tốt công tác cán bộ. Cần “tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách tạo động lực cho cán bộ phấn đấu, toàn tâm, toàn ý với công việc”²⁵. Tiếp tục khảo sát thực tế để cải cách, bổ sung, ban hành, chỉnh sửa, hoàn thiện chính sách, cơ chế, quy định công tác cán bộ toàn diện, bảo đảm tính khoa học và thực tế khả thi đối với tất cả các khâu, các bước, các nội dung, công việc của công tác tổ chức, cán bộ; nhất là cơ chế, chính sách thu hút, lựa chọn, bồi dưỡng, sử dụng người có đức, có tài. Thực hiện tốt cơ chế, chính sách quản lý, sử dụng cán bộ gắn với thực hiện nghiêm quy định về kiểm soát quyền lực, phòng chống tiêu cực ngay trong quy trình xây dựng, ban hành tới các bước triển khai thực thi chính sách, quy chế, quy định.

Kiểm soát đồng bộ cả cá nhân đến tập thể cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ huy, quản lý ở các cấp, các ngành, cơ quan, đơn vị, nhất là bộ phận trực tiếp chuyên trách, tham mưu về công tác tổ chức, cán bộ gắn với kiểm soát nhân sự cán bộ, đặc biệt là cán bộ trong diện quy hoạch. Thực hiện nghiêm việc kiểm soát quyền lực gắn với chế tài pháp lý chặt chẽ. Cụ thể: “Kiên quyết đấu tranh với các biểu hiện tiêu cực trong công tác cán bộ. Xử lý nghiêm, đồng bộ giữa kỷ luật của Đảng với kỷ

²² Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.244.

²³ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.187.

²⁴ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.186.

²⁵ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.188.

luật của Nhà nước và xử lý bằng pháp luật đối với cán bộ vi phạm, kể cả khi đã chuyển công tác hoặc nghỉ hưu”²⁶. Đổi mới, thực hiện tốt cơ chế, chính sách trên cơ sở kiểm soát tốt quyền lực, vừa đảm bảo chất lượng cán bộ, vừa phòng, chống được tiêu cực, vừa tinh giản biên chế, cơ cấu lại nhân sự theo vị trí việc làm, vừa sàng lọc, thay thế kịp thời những người không hoàn thành nhiệm vụ, vi phạm pháp luật, đạo đức, bị kỷ luật, mất uy tín với tập thể và Nhân dân.

Tăng cường kỷ luật, kỷ cương gắn với cơ chế, chính sách, nhất là cải cách chế độ tiền lương, thu nhập, cải thiện cuộc sống, môi trường, điều kiện làm việc... điều này có tác động trực tiếp đến lòng nhiệt huyết, tình cảm, niềm tin, ý chí, thúc đẩy nỗ lực đổi mới sáng tạo. Kiểm soát quyền lực trong công tác cán bộ được thực hiện trên cơ sở đổi mới, hoàn thiện và duy trì thực hiện nghiêm các nguyên tắc, quy định, quy chế, quy trình, thủ tục công tác cán bộ; quy định rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân, nhất là người đứng đầu trong quản lý, sử dụng cán bộ, xây dựng đội ngũ cán bộ thuộc quyền quản lý. Bảo đảm thực sự dân chủ, khách quan, công khai, minh bạch trong từng nội dung, từng khâu, từng bước, từng việc làm của tổ chức, cán bộ gắn với chính sách khen thưởng, kỷ luật.

Kiên trì, kiên quyết, đoàn kết lực lượng để kịp thời bảo vệ có hiệu quả những cá nhân, tổ chức, lực lượng tích cực phòng, chống tiêu cực, nhất là nạn “chạy chức, chạy quyền” trong công tác cán bộ; dám bảo vệ cái đúng, cái tích cực, tiến bộ và đấu tranh với cái sai trái, tiêu cực, lạc hậu; dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thách thức, dám chịu thiệt thòi, hy sinh lợi ích cá nhân để bảo vệ lợi ích chung.

4. Đẩy mạnh việc triển khai học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên thật sự tiên phong, gương mẫu, có đạo đức cách mạng trong sáng, bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ hiện nay

Để tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức trong các cấp ủy, tổ chức đảng và toàn thể đảng viên về công tác cán bộ, từ đó tăng cường trách nhiệm từ lựa chọn cán bộ, rèn luyện cán bộ đáp ứng yêu cầu về năng lực, phẩm chất trong tình hình mới, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng, các tổ chức Đảng, đảng viên cần xác định rõ nội dung đăng ký, làm theo với nhiệm vụ, chức trách được giao. Mỗi chi bộ, xã, phường, thị trấn, cơ quan, đơn vị đăng ký 1 mô hình cụ thể để xem xét, đánh giá cuối năm.

* Gợi ý một số mô hình:

- Học Bác về tinh thần tương thân, tương ái, giúp đỡ nhau phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới, bảo vệ môi trường; Xây dựng và nâng cao đời sống văn hóa, giữ vững an ninh trật tự ở khu dân cư; Tiết kiệm, hỗ trợ vốn vay làm kinh tế; Mô hình “thu gom, xử lý rác thải” ở xã;

²⁶ Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.243-244.

- “Ca tuần tra thanh niên” trong Đoàn thanh niên và Công an;
- “Rèn luyện tư cách người cán bộ mặt trận”;
- “Xây dựng nông thôn văn minh và xây dựng nông thôn mới”; “Tiết kiệm giúp nhau mua Bảo hiểm y tế”;
- “Cựu Chiến binh gương mẫu thực hiện tốt 30 yêu cầu về tiêu chí xây dựng xã nông thôn mới, phường văn minh đô thị”; “Hội Cựu chiến binh đoàn kết giữ gìn an ninh trật tự xóm ấp”;
- “Tuyên đường thanh niên tự quản - Sáng, xanh, sạch, an ninh”; “Công trường an toàn giao thông”; “Sổ tay rèn luyện đoàn viên gắn với Nhật ký làm theo lời Bác”;
- “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì dân phục vụ”; “Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh; xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ”;
- “Phụng công thủ pháp, chí công, vô tư”;
- “Liên chính trong thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo”;
- “Đổi mới phong cách, thái độ phục vụ của cán bộ y tế hướng tới sự hài lòng của người bệnh”;
- “Mỗi thầy, cô giáo là một tấm gương đạo đức tự học và sáng tạo”;
- “Cán bộ, công chức tận tụy, sáng tạo, hiệu quả có trách nhiệm trong công việc”.
